

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Raadsfractie

t.a.v. dhr F. Visser, fractievoorzitter ChristenUnie Haarlem

Datum 19 juni 2018
Ons kenmerk 2018/274323
Contactpersoon B. Susser
Doorkiesnummer 023-5113682
E-mail bsusser@haarlem.nl
Onderwerp Beantwoording art 38 vragen CU inzake milieucontroles

Geachte heer Visser,

Op 4 mei jl. heeft u vragen gesteld ex art. 38 RvO inzake milieucontroles. Met deze brief geven wij antwoord op uw vragen. Hieronder is uw vraag steeds cursief weergegeven waarna het antwoord van het college volgt. Voor een compleet beeld van de context voegen wij uw brief bij deze antwoordbrief.

De ChristenUnie-fractie wil graag weten of er effectief gehandhaafd wordt in Haarlem, wat hiervan de resultaten zijn en welke maatregelen het college gaat nemen om deze handhaving te verbeteren.

- 1. Welke investeringen heeft de omgevingsdienst gedaan in verleiden en moderne vormen van handhaving op het gebied van energiebesparing bij bedrijven n.a.v. de afspraak in het Energieakkoord?*

Antwoord:

De Omgevingsdienst IJmond heeft onder meer geïnvesteerd in de aanschaf van enkele dataloggers waarmee het gedrag van stookinstallaties bij bedrijven gemonitord kan worden. In veel gevallen is de inregeling niet op orde en kunnen met een goede inregeling grote besparingen gerealiseerd worden. Omgevingsdienst IJmond biedt bedrijven daarnaast via verschillende kanalen (factsheets, website, nieuwsbrief Waarderpolder, informatiebijeenkomsten, informatie tijdens de controle) informatie over de mogelijkheden tot energiebesparing en duurzame ver- of nieuwbouw van bedrijfspanden. Green Deals (bijvoorbeeld voor de zorg) vormen eveneens een instrument waar de Omgevingsdienst IJmond op inzet om bedrijven te bewegen tot het nemen van energiebesparende maatregelen. Voorts heeft de Omgevingsdienst IJmond voor wat betreft de erkende maatregellijsten alle maatregelen in digitale checklists verwerkt en wordt overwogen om het tweede halfjaar deze digitale checklists aan alle bedrijven te zenden met aandachtsvestiging



Haarlem

2018/272348

2

op de omgekeerde bewijslast ten aanzien van de maatregelen en een (middels email bijgevoegde) link naar de checklist die op hen van toepassing is, met de vraag gegevens aan te leveren.

2. *Heeft de gemeenten conform afspraak in het Energieakkoord op basis van de erkende maatregellijsten overeenkomsten gesloten met vastgoedbedrijven en instellingen? Zo ja, wat is op hoofdlijnen de inhoud van deze overeenkomsten? Zo nee, wat is daarvan de reden?*

Antwoord:

De gemeente heeft in haar rol als bevoegd gezag dergelijke overeenkomsten niet gesloten, omdat hiervoor op landelijk niveau reeds Green Deals zijn en worden ontwikkeld. Met een Green Deal committeert een bedrijf zich aan het treffen van energiebesparingsmaatregelen, waardoor de toezichtslast (tijdelijk) verminderd wordt. Tegelijkertijd zet de (Rijks)overheid zich in om knelpunten bij verduurzaming van deze branches tegen te gaan. Dit kan zijn door aanpassing van wet- en regelgeving, op te treden als bemiddelaar of te helpen bij het ontginnen van nieuwe markten voor duurzame technologie.

De gemeente Haarlem geeft zelf invulling aan de erkende maatregelenlijst door haar eigen strategische vastgoedportefeuille te onderzoeken op de mogelijkheden tot verduurzaming. Op dit moment vindt de aanbesteding van energie-labeling en maatwerkadvisen plaats. Na gunning van de opdracht (medio augustus van dit jaar) kan worden gestart met de werkzaamheden. De erkende maatregelen vormen een onderdeel binnen de maatwerkadvisen en worden binnen het meerjaren-onderhoudsprogramma gebracht.

De erkende maatregellijsten worden verder als leidraad toegepast door de installateurs als zij werkzaam zijn voor de gemeente Haarlem. Een en ander is (nog) niet contractueel vastgelegd.

3. *Is er inmiddels conform de afspraak een lokaal en openbaar "groen register" van bedrijven en organisaties die zich houden aan de wettelijke plichten zoals geformuleerd in de Wet milieubeheer? Zo ja, waar kunnen wij dit register vinden? Zo nee, wanneer realiseert het college dit register? Deelt het college de mening dat zo 'n register bedrijven kan verleiden meer maatregelen te nemen?*

Antwoord:

Een dergelijk register is in Haarlem (nog) niet opgesteld. Wij zijn bekend met het groenregister, zoals bijvoorbeeld de gemeente Utrecht dat hanteert. In dit register staan bedrijven die aan één of meer milieukeurmerken voldoen. De Omgevingsdienst IJmond stimuleert bedrijven wel om aan een aantal van die keurmerken te (gaan) voldoen. Dit onder andere vanuit de



Haarlem

2018/272348

3

duurzaamheidsparagraaf die voor de gemeenten door Omgevingsdienst IJmond worden uitgevoerd. Er is vanuit de Omgevingsdienst dus wel enig zicht op bedrijven die hieraan deelnemen, alleen wordt er door hen, zonder opdracht vanuit de gemeenten geen lijst van gepubliceerd.

4. *Hoeveel bedrijven zijn in 2017 aangeschreven op het niet ingediend hebben van de verplichte vierjaarlijkse energie-audit voor grote concerns? Hebben alle grotere concerns in Haarlem die daartoe verplicht zijn inmiddels een energie-audit opgeleverd? Op welke termijn zullen deze concerns gecontroleerd worden op het uitvoeren van de maatregelen uit de energie-audit?*

Antwoord:

Er zijn in 2017 geen lasten opgelegd vanwege het niet indienen van een energie-audit. In 2018 zullen wel aanschrijvingen uitgaan naar bedrijven die geen audit hebben overgelegd. De meeste grote concerns in Haarlem hebben een audit ingediend, of hebben zich aangemeld bij het (landelijke) Kernteam EED. Vanuit toezicht komen er nog steeds nieuwe bedrijven bij die nog niet bekend waren maar wel onder de EED-plicht vallen. Dit heeft er onder meer mee te maken dat een aantal EED-plichtige bedrijven tot een relatief lichte milieucategorie behoren (type A) en veelal niet bekend zijn of niet (frequent) bezocht worden(/werden).

De energie-audit biedt op zichzelf geen basis voor handhaving en bevat geen maatregelen, maar maakt enkel inzichtelijk wat de stand van zaken bij een bedrijf is. De Omgevingsdienst IJmond verzoekt bedrijven daarom naast de audit ook een Plan van Aanpak te overleggen waarin staat aangegeven hoe met de resultaten uit de audit wordt omgegaan en welke maatregelen naar aanleiding daarvan kunnen worden getroffen. De EED-plichtige bedrijven lopen mee in de reguliere controlefrequentie en op maatregelen met een terugverdientijd van minder dan vijf jaar wordt bij niet naleving gehandhaafd. In 2018 wordt bekeken of en hoe EED-plichtige bedrijven voorrang zouden moeten krijgen op andere bedrijven bij toezicht op uitvoering van de maatregelen.

5. *Hoeveel bedrijfscontroles in de periode januari-augustus 2017 hebben er toe geleid dat er 42 overtredingen zijn geregistreerd t.a.v. energiebesparing (of te wel: bij welk percentage bedrijven is een overtreding geconstateerd)? Zijn inmiddels de cijfers voor heel 2017 beschikbaar?*

Antwoord:

De 42 overtredingen die in de periode januari-augustus 2017 zijn geregistreerd bij 18 bedrijven komen voort uit een totaal van 50 gecontroleerde bedrijven. Dit betekent dat in 36% van de gecontroleerde bedrijven een of meer overtredingen zijn geconstateerd.



In heel 2017 zijn 70 bedrijven waarvoor de zogenoemde erkende maatregellijsten gelden gecontroleerd op naleving daarvan. Bij 28 bedrijven zijn in totaal 68 overtredingen geconstateerd op niet-naleving daarvan. Bij 40% van de gecontroleerde bedrijven was dus sprake van een overtreding ten aanzien van erkende maatregelen.

6. *Welk percentage bedrijven in Haarlem dat valt onder de werking van de verplichting van de wet milieubeheer is inmiddels gecontroleerd op het uitvoeren van de rendabele energiebesparingsmaatregelen?*

Antwoord:

Bij alle bedrijven die worden gecontroleerd, wordt het aspect energiebesparing al sinds jaar en dag meegenomen. De bedrijven die voldoen aan de gestelde criteria waarin zij volgens de wet (erkende) maatregelen met een terugverdientijd van 5 jaar moeten nemen (jaarverbruik elektra 50.000 kWh en/of gas 25.000 m³) worden aan de hand van de beschikbare erkende maatregelen, zoals deze zijn vastgelegd in de milieuwetgeving geïnspecteerd. Een percentage bedrijven dat onder deze verplichting van de Wet milieubeheer, valt en dat wel of niet is gecontroleerd is niet voorhanden, aangezien geen inzicht bestaat in het energieverbruik van elk individueel bedrijf in Haarlem.

7. *Is de omgevingsdienst inmiddels wel in staat de realiseerde CO₂-reductie/energiebesparing door vergunningverlening, toezicht en handhaving te kwantificeren aangezien de zorgen daarover wel genoemd staan in het uitvoeringsprogramma 2017, maar niet meer in het uitvoeringsprogramma 2018? Zo ja, wat zijn die effecten? Zo nee, wat gaat u doen om deze effecten wel inzichtelijk te maken?*

Antwoord:

Nee, vertaling van handavingsinspanningen op energie in gerealiseerde CO₂-reductie/-besparing vereist een zeer specifieke registratie van genomen maatregelen en een doorrekening met een zeer groot aantal variabelen, waaronder energiemix, groei/krimp van productie bij een bedrijf, temperatuurschommelingen en toerekening van energieverbruik naar activiteiten. Het zou inefficiënt en uiteindelijk voor het eindresultaat ook niet beter zijn de capaciteit van de omgevingsdienst op een dergelijke doorrekening in te zetten. Dit zou ten koste zou gaan van de capaciteit die nu ingezet wordt voor inspectie van bedrijven en het toezien op uitvoering van energiebesparende maatregelen. De omgevingsdienst kan wel bijhouden wat het naleefgedrag ten aanzien van genomen energiebesparingsmaatregelen is en een inschatting geven van de maatregelen die genomen worden naar aanleiding van de controles.



Haarlem

2018/272348

5

8. *Kent u het bericht “Milieucontroleurs hebben niet de benodigde informatie om hun werk te kunnen doen”?*^[1]

Ja.

9. *Herkent u het beeld in het artikel van Trouw dat het uitpluizen van allerlei openbare registers en het in beeld brengen van het energieverbruik van bedrijven uiterst tijdrovend is waardoor voor effectieve controle laat staan voor handhaving tijd ontbreekt?*

Antwoord:

Ten dele. Het zou inderdaad mooi zijn als de Omgevingsdienst IJmond, sec vanuit energiebesparing beziën, op voorhand inzicht heeft in de energieverbruiken van de bedrijven en daardoor efficiënter te werk kan gaan. Dit inzicht heeft de Omgevingsdienst IJmond niet op voorhand. Dat betekent echter niet dat de controles niet effectief zouden zijn. Zoals reeds eerder aangegeven wordt energiebesparing standaard door de inspecteurs bij de inspecties van bedrijven meegenomen. Daar waar het qua wetgeving kan (o.m. op basis van het voorafgaand of tijdens de inspectie verkregen inzicht in het energieverbruik), schrijft de Omgevingsdienst IJmond de bedrijven aan tot het nemen van maatregelen.

10. *In de duurzaamheidsmonitor 2016 van de gemeente staat dat de uitstootgegevens voor bedrijven nauwkeurig zijn omdat deze gebaseerd zijn op metergegevens. Klopt het dat de gemeente deze gegevens alleen cumulatief heeft voor alle bedrijven, maar niet per bedrijf hierover kan beschikken i.v.m. privacyregels in de Elektriciteits- en Gaswet zoals gesteld in Trouw? Zo ja, wat betekent dit voor toezicht en handhaving in Haarlem?*

Antwoord:

De Duurzaamheidsmonitor 2016 is gebaseerd op de gegevens uit Energie in Beeld, afkomstig van de energienetwerkbeheerders. In Haarlem is dat Liander. Deze gegevens zijn niet op niveau van individuele aansluitingen toegankelijk, dus ook niet per adres of per individueel bedrijf (wel per (geclusterde) bedrijfstak). Afhankelijk van het type gegeven zijn deze verbruiken ten hoogste op postcode 6 niveau beschikbaar. Indien hieruit toch individuele bedrijven identificeerbaar zouden kunnen zijn (bijvoorbeeld maar een of enkele aansluitingen in een gebied) wordt het gegeven alleen in minder gedetailleerde totalen opgenomen (bijvoorbeeld postcode 5). Dit volgt inderdaad uit privacyregels in de Elektriciteits- en Gaswet. Voor het doel van de Duurzaamheidsmonitor is dit toereikend. Toezichthouders kunnen vanuit hun bevoegdheid enkel de individuele energiegegevens opvragen voor bedrijven op het moment dat een inspectie wordt gepland/uitgevoerd.

^[1] <https://www.trouw.nl/groen/milieucontroleurs-hebben-niet-de-benodigde-informatie-om-hun-werk-te-kunnen-doen~a257a94d/>



Haarlem

2018/272348

6

Dit betekent dat toezicht en handhaving bij individuele bedrijven niet gestuurd kan worden vanuit deze voor algemeen publiek of voor de gemeente toegankelijke gegevensbronnen.

11. *Deelt u de mening dat milieucontroleurs momenteel niet de benodigde informatie hebben om t.a.v. de verplichtingen in de wet milieubeheer voor energiebesparing door bedrijven op een efficiënte en effectieve manier hun werk te doen? Zo ja, heeft u dit knelpunt al aan de orde gesteld bij de Rijksoverheid?*

Antwoord:

Nee, die mening delen wij niet. Over het gehele bestand aan bedrijven bezien is er goed zicht op de grote energieverbruikers en de branches waar het grootste potentieel ligt vanuit energiebesparingsoogpunt bezien. Uiteraard zijn er altijd verbeteringen denkbaar die het werk vergemakkelijken/efficiënter zouden kunnen maken. Echter, hier wordt op verschillende manieren aan gewerkt, onder meer door ontwikkeling, samen met TNO, van een dynamische potentieelscan voor bedrijven. Landelijk wordt gelobbyd om de energiegegevens per postcodegebied te verkrijgen van de energieleveranciers.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

J. Scholten

drs. J. Wienen